

Kelet-Mecsek Mozaik projekt

Kincset rejtő Mecsekerdő alprojektje

Bólyi Általános Iskola és AMI 2. a osztálya

2023.október 9-13.

A fenntarthatóságra nevelés lehetőségei az alsó tagozaton-avagy a Kelet-Mecsek Mozaik projekt és a mesevilág a környezettudatos szemléletmód kialakításának szolgálatában

Az emberi tevékenység globalizációja gazdasági, politikai, technikai, pénzügyi és kulturális változásokat indukált a világban. Ezek új kihívások elé állították az oktatás rendszerét. Hatásukra új stratégiák jelentek meg, amelyek képesek alkalmazkodni a gazdasági-társadalmi változásokhoz. Egyik ilyen lehetőség a pedagógiai projekt alkalmazása a tanítási- tanulási folyamatban. Az említett módszer bőséges szakirodalommal rendelkezik, szinte már-már elcsépelet, magyarországi elfogadottsága mégis alacsony, kevés pedagógus alkalmazza.

A projektmódszerről röviden

A projektoktatás egy sajátos tanulásszervezési forma. Középpontjában mindig egy kiválasztott téma, megoldandó probléma, illetve minden vele kapcsolatosan megoldható feladat áll. A választott témák mindig életszerűek, a gyerekek kezdeményezésére, javaslatára születnek, számukra értelmesek és átláthatók. Jellegeből adódóan komplexek, sok aspektusuk van. A projekt a pedagógiában egy sajátos tanulási egység, amelyben az egyes tanulók vagy a tanulócsoportok önállóan sajátítják el a tananyagot. A projektmódszer olyan didaktikai módszer, amely a tanulók érdeklődésén, a tanárok és diákok közös tervező és kivitelező tevékenységén alapul. A feladat nem csupán a probléma megoldását jelenti, hanem közben olyan összefüggéseket tár fel, melyek az adott problémához a való életben szervesen kapcsolódnak. *(Dombi, 2006.)*

A projektoktatás a szociális tanulás eszköze. A közös feladat megoldása során gyakorolható a felelősségvállalás, az együttműködés, a kulturált vitatkozás, a konfliktusok kezelése, az érdekek egyeztetése. *(Richnovskyné Mosonyi Katalin, 2020.)*

Fenntarthatóságra nevelés lehetőségei: a Kelet-Mecsek Mozaik projekt és a mesevilág

A projektmódszer kitűnő lehetőség a fenntarthatóságra nevelésre az alsó tagozatban. A környezettudatos szemléletmód megalapozása már kisgyermek korban el kell, hogy kezdődjön, elsődlegesen a közvetlen környezet megismertetésével, aminek legcélravezetőbb módja a terepmunka. Az aktív tanulás lehetőségei kiszélesednek a multiszenzoros tapasztalatszerzés segítségével, amely megkönnyíti az ismeretsajátítást és nem utolsó sorban

örömet okoz a tanulóknak. Alsó tagozatos diákok esetében (itt 2. osztályos gyerekek), életkori sajátosságaikból adódóan, a hatékony ismeretszerzés másik módja, a mesevilág „segítségül hívása”.

A fenntarthatóságra nevelés kiváló színtere lehet a Kelet-Mecsek Mozaik projekt, amelyről korábban már írtam e lap hasábjain is. Ez egy a természeti környezetbe építhető komplex, többszornás információátadást és feldolgozást célzó projekt, ahol a tudás megszerzése részben tantermen kívül, részben tantermi keretek között zajlik. Az említett projekt kidolgozásának céljai sokfélék: elsődlegesen a közvetlen környezetünk megismerése, fenntarthatóságra nevelés, környezettudatos személetmód alakítása, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, együttműködési képesség kialakítása, élményszerzés. Nem utolsó sorban hiánypótló szerepet tölt be, hiszen 2. osztályban nincs környezetismeret tantárgy.

Októberben az Erdők hete alkalmából „A Kincset rejtő Mecsekerdő” nevű projekt került megszervezésre és lebonyolításra a Bólyi Általános Iskola 2.a osztályában. Ez egy héten át tartó rendezvénysorozat volt. A projekthéten rengeteg új ismeretet szereztek a tanulók az erdő élővilágáról: fákról, erdei nagy-és apróvadokról, madarokról, gombákról, növényekről, illetve természetvédelmi kérdésekről. A tantervi anyagtól nem tértünk el olvasás órákon szövegértő feladatlapot oldottak meg a gyerekek az erdei állatokkal kapcsolatban, illetve a hangos olvasást is gyakorolták. Matematikából és nyelvtanból a tanmenet szerinti tananyagot dolgoztam át erdei témává, azzal kapcsolatban állítottam össze feladatlapot. Ének órán erdővel kapcsolatos dalokat énekeltünk, „fát vágunk” ritmushangszerek segítségével, ritmusgyakorlatokat hangoztattunk és erdővel kapcsolatos volt a zenehallgatás anyaga is. Német órán is erdei témakörben kaptak feladatokat, wordwall alkalmazásával. Táncórán egy – és kétlépésű csárdást, valamint körtáncot táncoltak az „Erdő, erdő, erdő...” című dalra. Testnevelés órán: erdei állatos utánzójáráásokat végeztek, erdővel kapcsolatba hozható fogójátékokat játszottak a gyerekek.(Fészekfogó, Mókusok ki a házból..., Állatos fogó erdei állatokkal.) Kreatív feladatként a „Keleti v. mecseki zergevirágot készítettük el, amely a Kelet-Mecsek fokozottan védett növénye. Rajzból az őszi erdőt festettük meg. Sőt a pozitív pedagógiát belecsempészve, boldogságórán hálafát készítettünk, ahol a levelekbe írhatták vagy rajzolhatták be a diákok, hogy miért hálásak. Projektjeim elmaradhatatlan része a gasztroprogram, ahol Őzgerinc süteményt készítettünk. Tantermi óráinkon átismételtük az őszi évszak és az őszi erdő jellemzőit. A fent említett feladatainkat átszötte a MESEVILÁG,

minden nap „Erdő Ernő bácsi meséit” hallgattuk, amelyekből számtalan ismeretet szereztek a gyerekek. Mesefilmet (diafilmet) néztünk: „Szépségverseny az erdőben” címmel. Megalkottuk a saját mesénket is, Az erdő óriásai címmel. Ez irányított mesealkotás volt kulcsszavak előzetes megadásával.

A projekt zárónapja a Kelet-Mecsek egyik gyönyörű helyén zárult a Magyaregregy határán lévő Mára-várnál és a közvetlen környezetében lévő erdőben.

Túraversennyel indult a program, ahol a projekthét során szerzett ismereteket kellett felhasználniuk a tanulóknak. 4 csapatban dolgoztak a gyerekek, mindegyik élén egy felnőttel. Itt maximálisan kihasználtam a mesevilág adta lehetőségeket. A túraverseny neve: „Mesemíves kerestetik”. A Mesemíves Császár Levente Kelet-Mecsekben élő és alkotó meseíró, akinek 25 kötete jelent már meg. Ő tűnt el az erdőben, akit meg kellett keresniük a csapatoknak és a túraverseny feladatainak megoldása mindig közelebb vitte őket hozzá. Sétálólapokat kaptak a csoportok, amelyek a feladatokat tartalmazták. A feladatokat Császár Levente mesehősei adták: volt itt titkosírás; növénykereső feladat; erdei állatokról tanult ismeretek: lábnyomok, képeik, jellemzőik összeválogatása, felragasztása a sétálólapokra; kódfejtés, amely segítségével egy kulcs kódját kapták megfejtésül, amely a kincsesládát nyitotta, abban kincsek, a meseíró könyveivel. Mind a kulcsot mind a kincsesládát meg kellett keresniük a csapatoknak az erdőben. Volt természetvédelemmel kapcsolatos állomás, és lakhelyüket kereső „plüssállatokkal” is találkozhattak a gyerekek. A verseny során többféle dologra is figyelniük a tanulóknak: nem az erdőbe való dolgokra, amelyet előre kihelyeztem. Kincseket is kellett keresniük, amelyek a meseíró mesekönyveinek címét tartalmazták. Ezek az útvonalon voltak elrejtve. A túraútvonal végig járása után végcél a Mára- vár volt, ahol az „Ércnyelő sárkány” fogságában megtaláltuk a meseírót: Császár Leventét. A vár felső része az ún. Legendárium, amely szintén Levente meséiből készült. Itt író-olvasó találkozón vettek részt a gyerekek. Ezt követően megtekintettük a várat, meghallgattuk a vár mondáját illetve egy kisfilmet néztünk meg a vár történetéről.

Tapasztalatok, következtetések

Elfogultság nélkül mondhatom, hogy nagyon jól sikerült projekthetet tudhatunk magunk mögött. Nagy élvezettel végezték a tanítványaim a kiadott feladatokat. A projektzáró erdei kiránduláson a „túraverseny” keretein belül számos dolgot közvetlenül megtapasztalhattak a

gyerekek abból, amit a tantermi ismeretszerzés során tanultak. Hihetetlen nagy várakozással keresték az erdőben elrejtett feladatokat, és a meseírókat. Segítő kollégáim elmondásai alapján és saját tapasztalatom szerint is, a tanulók olyan tulajdonságait is megismerhettük, amelyek eddig rejtve maradtak előttünk, a normál tanórai keretek között. Néhányan kiváló megfigyelőképességükről, jó szervezőképességükről, kimagaslóan jó logikus gondolkodásukról, gyakorlatiasságukról tettek tanúbizonyságot, valamint olyanok is voltak akik rutinosak voltak a süteménykészítésben. Külön öröm volt számomra, hogy a magatartási problémákkal küzdő gyerekek is fegyelmezettek, érdeklődők voltak.

Minden kedves kollégának ajánlom, hogy bátran vágjon bele hasonlóan nagy projektekbe is. Igaz ugyan, hogy nem kis munka az összeállítása, megszervezése, lebonyolítása, és a személyi illetve az anyagi erőforrások előteremtése, de a gyerekek csillogó tekintete mindent kárpótol!

Felhasznált irodalom:

- Dombi Mária Adrienn: A projekt módszer alkalmazása a természettudományok oktatásában In: Módszertani közlemények, (46) 2. pp. 55-58. (2006)
- Richnovskyné Mosonyi Katalin: A projektoktatás megszervezése és bevezetése az iskolában. Fekete István Általános Iskola és Óvoda. Győr, 2020.

Kelet-Mecsek Mozaik projekt bemutatása

PROJEKTTERV

Összeállította: Nyisztor Judit

Az (al)projekt címe: „Kincset rejtő Mecsekerdő”

A projekt

- **írója:** Nyisztor Judit
- **megvalósítója:** Nyisztor Judit osztálya (A Bólyi Általános Iskola és AMI 2. a osztálya)

A projektben résztvevők köre, száma:

- tanulók (19 fő)
- pedagógusok (6 fő: 4 pedagógus, 2 pedagógiai asszisztens)

A megvalósítás :

- **helyszíne:** Bólyi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- **időpontja:** 2023. október 9-13.

A projekt célja:

- közvetlen megfigyelés útján fedezhessék fel a természet szépségeit
- környezettudatos szemléletmód, magatartás kialakítása
- a közvetlen környezet állatainak, növényeinek megismerése
- az épített környezet megismerése
- holisztikus szemlélet kialakítása
- szociális kompetencia fejlesztése(ezen belül):
  - kooperációs készség és hajlandóság fejlesztése

- problémamegoldó és a kritikai gondolkodás képességeinek a fejlesztése

Ezen célkitűzések úgy gondolom eredményesen megvalósíthatók e program keretében.

Tevékenységek bemutatása	Felelős, résztvevők	Módszerek, munkaformák	Eszközök, dokumentumok	Idő	Erőforrások
I. Előkészítő szakasz					

<p>1. Felvetés, célkitűzés: „Októberben megismerkedünk az erdei állatokkal, növényekkel, gombákkal... meglátogatjuk a Máré-várat, ahol meglepetés vár ránk”</p>	Tanító			1 óra	
<p>2. Tervezés</p>	Tanító	Közlés	Képek, turisztikai kiadványok, weboldalak keresése	1 óra	Intézményi (iskolai) támogatás, osztálypénz
<p>➤ <i>A téma meghatározása</i> Az Kelet-Mecsek állat-és növényvilágának megismerése közvetlen és közvetett úton</p>	Tanító, tanulók	Beszélgetés		6 óra	, szponzorációs tevékenység
<p>➤ <i>Programtervezés és Kívánságok meghallgatása, ötletroham; a felvetődött ötletek igazítása a lehetőségekhez, valamint a projekt célkitűzéseiseihez</i></p>	Iskolavezetés Kollégák Szülők Szolgáltatók (busz) Meseíró Várkapitány	Beszélgetés, megbeszélés	Internet, telefon	2 óra	Eszközök biztosítása az iskolavezetés részéről.
<p>3. Szervezés</p> <p>➤ Az iskolavezetés tájékoztatása</p> <p>➤ A szülők tájékoztatása, véleményük kikérése</p>		Tájékoztatás, szervezés, érdeklődés			Iskolavezetés és Iskolabusz sofőr Császár Levente-meseíró Koch Balázs-várkapitány

II. A megvalósítás szakasza

<p>1. Tantermi feladatok:</p> <p>Hétfő:</p> <p>Ráhangelődés:</p> <p>Zenehallgatás/ ének: Gryllus Vilmos: Hallgató erdő...</p> <p>Környezetismeret: Erdő Ernő bácsi meséi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mi az az erdő? • Mik azok a fák? <p>Rövidfilmek megtekintése</p>	Tanító		Digitális tábla	1 óra	
<p>Matematika: Erdei feladatlap kitöltése (aktuális tananyaghoz kapcsolódóan) Óra anyaga: Az osztás</p>	Tanító	Frontális osztálymunka Magyarázat	Feladatlap	1 óra	
<p>Olvasás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mondókák</i> elmondása, eljátszása fákkal, erdővel kapcsolatban. • Közös irányított <i>mesealkotás</i> erdőről, mesés lényekről (rengeteg erdő, sárkány, óriás, boszorkány, erdei állatok) 	Tanító	Osztály közös munkája Egyéni munka	Feladatlap Digitális tábla, laptop	2 óra	
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Szövegértés</i> feladatlap kitöltése, hangos olvasásgyakorlás Feladatlap a Kelet-Mecsek állatairól. 	Tanító	Frontális osztálymunka Közlés Osztály		1 óra	

III. Az értékelés szakasza	Tanító Tanulók Kollégák	Megbeszélés	Laptop Digitális tábla Fényképgyűjtemény	1 óra	
-----------------------------------	-------------------------------	-------------	---	-------	--

A projekt várható eredménye:

A projekt várható következményei az ismeretek bővülése, a szűkebb természeti és épített környezet megismerésével, a fenntarthatóságra nevelés során környezettudatos szemlélet formálódása. Holisztikus szemlélet kialakulása, azaz a rendszerben való gondolkodás kialakulása az adott témán belül. A változatos kooperációt igénylő munkaformák alkalmazása során az együttműködési és kommunikációs készség fejlődése, amely várhatóan a szociális kompetencia fejlődését is előmozdítja. Mindezekon túl remélhetőleg rengeteg élménnyel gazdagodnak a tanulók.

A tervezett projekt megfelel a multiszenzorialitás, az örömalapú tanulás a társakkal való aktív és közös cselekvésben megvalósuló tevékenységközpontú tanítás feltételeinek.

Reflexiók a projekt megvalósítása után:

A „Kincset rejtő Mecsekerdő” alprojekt, a Kelet-Mecsek Mozaik projekt talán legsikeresebbike. A tanulók nagyon nyitottak voltak az új ismeretekre. A mesevilág becsempészése az eredményesség fokozása érdekében, nagyon jó ötlet volt. A témát komplexitásában szemléltük, minden tanult tantárgy keretein belül feldolgozásra került. A projektzáró túraversenyt az író-olvasó találkozóval, túlzás nélkül a projekthét fénypontjának nevezhetjük. A gyerekek lelkesedése, kíváncsisága, öröme minket nevelőket is megelégedettséggel töltött el. Mindenképpen említést érdemel a kollégáim együttműködése, részvétele, segítsége, ötletei és pozitív hozzáállása a projekthez. Ezúton is köszönöm nekik.

Amire figyelni kell a későbbiekben, hogy ne tervezzek túl időben. Nagyon sok volt a feladat, néhányat ki kellett hagyni az eredetileg tervezettek közül. A kreatív feladatra több időt kell szánni.

Feladatlapok, segédletek

Nagy-va-dak az er-dő-ben

A gím-szar-vas

láb-nyo-ma

Gím-szar-vas

Gím-szar-vas

A **gím-szar-vas** a leg-na-gyobb tes-tű er-de-i vad-faj-ta. Nyá-ri szőr-zete vö-rö-ses-bar-na, a té-li szür-kés-barna. A szar-vas-csa-lád tag-ja-i: bi-ka, te-hén, bor-jú. A bi-kák fe-jét a-gancs dí-szí-ti. Táp-lá-lé-kai: fű-fé-lék, rü-gyek, le-ve-lek, haj-tá-sok, fa-ké-reg.

1.Húzd a-lá a szö-veg-ben, mi-lyen szí-nű a bun-dá-ja!

2. Kösd ösz-sze az ösz-sze-tar-to-zó-kat!

Hím

Te-hén

Fi-a-tal szar-vas

Bi-ka

Nős-tény

Bor-jú

3. Me-lyik az i-gaz ál-lí-tás? Húzd a-lá!

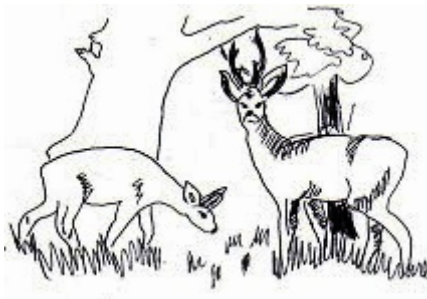
A te-hén a-gan-csot vi-sel.

A bi-ka a-gan-csot vi-sel.

E-gyik sem vi-el-a-gan-csot.

4. Ka-ri-kázd be zöld-del a szö-veg-ben a szar-vas táp-lá-lé-ka-it!

Az őz

Őz

Őz láb-nyo-ma

Az **őz** a szar-vas-nál ki-sebb ter-me-tű vad. A hí-met bak-nak, a nős-tényt su-tá-nak, a fi-a-talt őz-gi-dá-nak ne-ve-zik. A bak a-gan-csot vi-sel, a-me-lyet ké-ső ősz-szel vet le, és tél vé-gén, kora ta-vasz-szal nö-veszt ú-jat. Nö-vény-e-vő.

1. I-gaz vagy ha-mis? Írd mel-lé!

Az őz ki-sebb, mint a szar-vas.....

A nős-tény vi-se-li az a-gan-csot.....

Tél vé-gén ve-ti le a-gan-csát a bak....

Ra-ga-do-zó.....

2. So-rold fel az őz-csa-lád tag-ja-it!.....

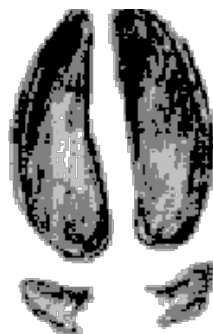
(Az őz című szöveg forrása:

<https://webtanitoneni.lapunk.hu/rovid-szovegek-allatokrl-feladatokkal-1193713>)

A vad-disz-nó

Vad-disz-nó

Vad-disz-nó láb-nyom

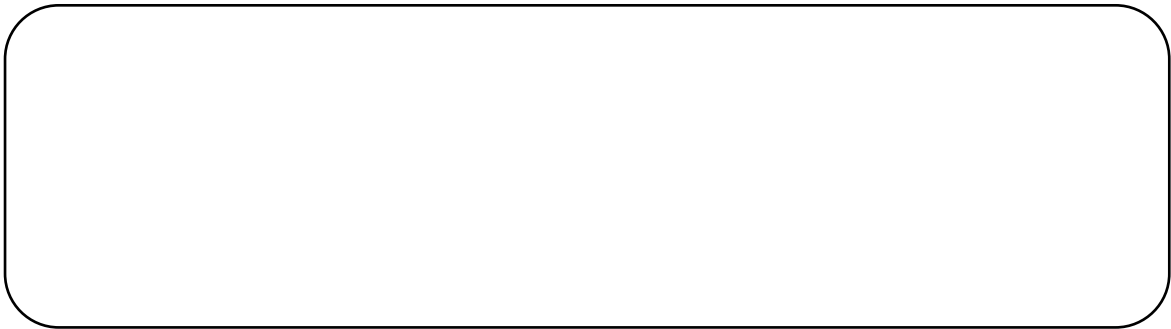
A **vad-disz-nó** a sű-rű er-dő la-kó-ja. Nap-pal el-rej-tő-zik, éj-sza-ka jár táp-lá-lék u-tán. Nős-té-nye a ko-ca, csí-kos vad-ma-la-co-kat hoz a vi-lág-ra. Hím-je a kan. Min-den-evő: nö-vé-nye-ke-t, és ál-la-ti e-re-de-tű táp-lá-lé-kot is fo-gyaszt, pél-dá-ul: mak-kot, gyö-ke-re-ke-t, gombá-ka-t, fér-ge-ke-t, csi-gá-ka-t, ro-va-ro-ka-t és dö-gö-ke-t. Fej-lett szem-fo-gát a-gyar-nak hív-juk. Kon-dá-ban él.

1.Hol él a vad-disz-nó? Húzd a-lá a szö-veg-ben!

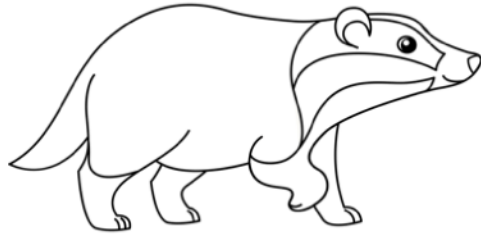
2.Mi-kor szer-zi táp-lá-lé-kát? Húzd a-lá a meg-fe-le-lőt!

dél-e-lőtt reg-gel éj-sza-ka dél-u-tán

3. Raj-zold le mi-vel táp-lál-ko-zik?

Borz

Borz

Borz láb-nyo-ma

A **borz** bun-dá-ja a há-tán e-züst-szür-ke. Fe-jén fe-ke-te fe-hér csí-kok van-nak. Éj-sza-ka-i é-let-mó-dot foly-tat. Föld a-lat-ti ü-re-gek-ben, a borz-vár-ban él. Min-den-e-vő. Táp-lá-lé-ka-i: mag-vak, gyü-möl-csök, gi-lisz-ták, ro-va-rok, csi-gák, kis-em-lő-sök, ma-dár-to-jás.

1. Szí-nezd ki a ké-pet a le-ír-tak a-lap-ján!

2. Húzd a-lá a szö-veg-ben, hogy hol él a borz?

3. Írd le mi-vel táp-lál-ko-zik!

Róka

Ró-ka

Ró-ka láb-nyo-ma

A **ró-ka** szí-ne vö-rös, tor-ka fe-hér, fü-le, man-csa fe-ke-te. Ra-ga-do-zó: e-ge-re-ke-t, poc-ko-kat, nyu-lat, sás-kát, szöcs-két fo-gyaszt, de meg-e-szi az é-rett gyü-möl-csö-ke-t is. Ko-to-rék-ban él.

1. Szí-nezd ki a ró-kát a le-ír-tak a-lap-ján!

2. Ka-ri-kázd be a szö-veg-ben hol él!

3. Raj-zold le mi-vel táp-lál-ko-zik!

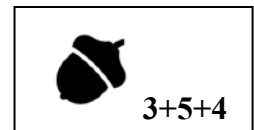

Erdei matematika feladatlap I. 2. a

(Az óra fő része: Az osztás.)

Bemelegítő feladat korábban tanultakból:

1. Kösd össze a mókusokat a velük egyenlő makkal!

2. Sün Samu az erdei piacra viszi a gombákat. Ötösével csomagolja őket!

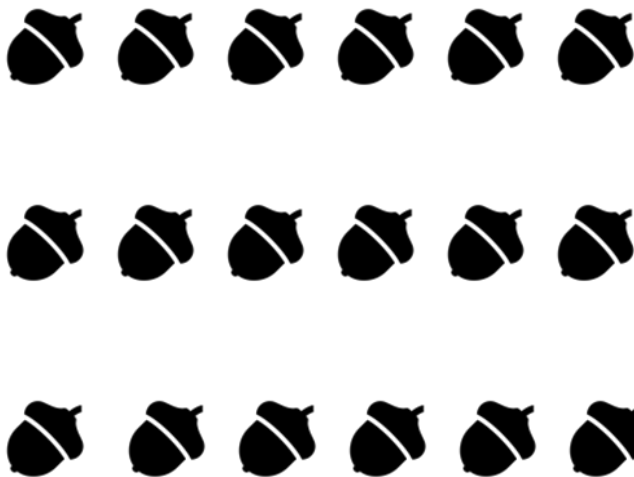

15 gomba csomagban fér el, mert.....

.....

3. Mókus mama tízórait csomagol a gyerekeinek. 18 makkot szeretne úgy szétosztani, hogy minden iskolatáskába 6 makk jusson.

Hány iskolatáskába tud így csomagolni? (azaz hány gyermeke van Mókus mamának?)

Magyarázat:

Az 1. táskába 6 makkot tesz, a 2. táskába 6 makkot tesz, a 3. táskába 6 makkot tesz.

18-ban a 6 megvan 3-szor, mert $6+6+6=18$

Ezt így is mondhatjuk: **18 osztva 6-tal egyenlő 3.**

Így írjuk: **$18:6=3$**

Ezt bennfoglalásnak nevezzük.

4. Őz anyó 16 vadkörte szeretne úgy elosztani, hogy minden üvegbe 4 vadkörte jusson! Hány üvegre lesz szüksége?

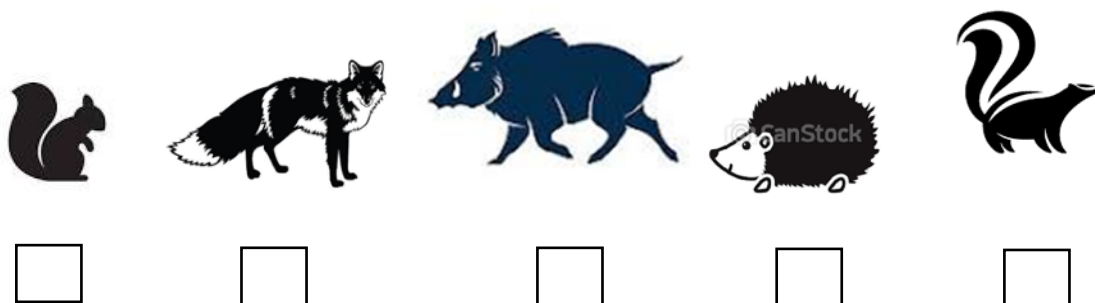
Játékos feladat:

5. A borz a róka háta mögött áll. A róka a borz háta mögött. Hogyan lehetséges ez? Rajzold le ha tudod!

Gondolkodtató feladat:

6. Melyik állat hányadik helyen ért a célba?

Az állítások alapján dönts el, és írd az állatok alá helyezésüket!

- A róka mögött ketten értek célba.
- Nem a mókus lett az utolsó.
- A borzot csak a vaddisznó előzte meg.

Erdei matematika feladatlap II. 2. a

(Az óra főrésze: Részekre osztás, bennfoglalás.)

Ismétlő feladat:

1. Őzike és Nyuszi 12 szál virágot szedett az erdőben. Hány virágot szedhettek külön-külön? Töltsd ki a táblázatot!

Őzike										
Nyuszi										

2. Az erdészek fát ültettek az erdőben. Egyenlően osztották szét az alábbi fákat 4 sorba. Mennyi fa került egy sorba? Rajzolj!

---

3. Erdei Egérke 9 mogyorót szeretne igazságosan elosztani 3 gyermeke között. Hány mogyoró jut egy gyereknek? Rajzolj!

Magyarázat:

Ha 9 mogyorót 3 egyenlő részre osztunk, akkor 3 darab mogyoró jut egy gyereknek, mert $3+3+3=9$.

9 harmadrésze 3, mert $3*3=9$.

Így is mondhatjuk: 9 osztva 3-mal egyenlő 3.

Így írjuk: $9/3=3$. Ezt a műveletet **egyenlő részekre osztásnak** nevezzük.

4. Erdei gyakorló feladatok a részekre osztásra:

Tk: 38/2. Mf: 23/1,2,3.

Játékos feladat:

7. Vadkan Peti 4 kupac földet, meg 3 kupac földet hordott össze. Hány kupac föld lett így?

Gondolkodtató feladat:

8. Melyik figura melyik számot helyettesíti? Az azonos figurák azonos számot jelölnek.

$$\text{leaf} + \text{acorn} + \text{tree} = 19 \qquad \text{leaf} = \square$$

$$\text{leaf} + \text{leaf} = 8 \qquad \text{acorn} = \square$$

$$\text{leaf} + \text{acorn} = 12 \qquad \text{tree} = \square$$

Erdei matematika feladatlap III. 2. a

(Főrészt: Maradékos osztás előkészítése)

1. Bölcs Bagoly tanító bácsi az alábbi feladatot adta az állatoknak az erdei iskolában:

Gondoltam egy számra. Nem páratlan, 20-nál kisebb kétjegyű, számjegyeinek összege a legnagyobb egyjegyű szám. Melyik számra gondoltam?

--	--

2. Borz Bélának 17 szem napraforgómagja van. Mind a 3 fiának 5-5 szemet adott belőle. Csoportosíts ötösével!

Hány napraforgója maradt Borz Bélának?.....

3. Folytasd úgy a makkok szétosztását, hogy minden vaddisznónak ugyanannyi jusson!

Egy vaddisznónak.....makk jutott, és még maradt .....makk.

4. Erdei Egérke minden tányérra 3 mogyorót tesz. Hány tányérra elég 13 mogyoró?

Ennyi tányérra került 3 mogyoró:.....

Játékos feladat:

5. Egy magas fa kinyúló ágán, mely alatt egy pad volt, ült a mókuspapa, a mókusmama és a kismókus. Egyszer csak felsóhajt a kismókus: „ Ha ez az ág letörne mind az öten meghalnánk.” Miért mondta azt, hogy „mind az öten” ?

Gondolkodtató feladat:

6. Egy kosárban 5 darab gomba van. A gombát úgy kell elosztani 5 süngyerek között, hogy mindegyik kapjon egy gombát és a kosárban is maradjon egy darab. Rajzolj!

Erdei nyelvtan feladatlap 2. a

1. Karikázd be a versben a HOSSZÚ MAGÁNHANGZÓKAT!

Szép az élet az erdőben ideki,
Kis pajtásom faluvégről gyere ki!
Itt virágzik a kakukkfű, szarkaláb,
Itt nem porzik, puha fűben jár a láb.
Csíz, pintyőke énekelget zöld ágon,
A fekvés is jó alatta zöld ágyon.

2. Pótold a szavak végéről hiányzó magánhangzókat!

erd____ mez____ kór____ vaddiszn____ mogyor____ rig____

3. Állítsd betűrendbe az erdei állatok neveit!

a.) Számozással állítsd sorrendbe őket!

____róka   ____bagoly   ____borz   ____szarvas   ____vaddisznó   ____őz

b.) Írd le őket betűrendben!

1. Másold le írottan!

4. a.) Pótold a hiányzó ékezeteket!

odü   holló   fenyő   varjú
hollo   vesszo   mokus   madar   fenyo   szello

b.) Másold le őket helyesen!

tölgy   bükk   lomb   cserje

Erdei írás feladatlap 2.a

2. Írd le szótagolva!

endő   avar   levél   szarvas

róka   harkály   vaddisznó

3. Másold le a mondatokat!

A róka kotorékban él.

A vadmalacok csikosak.

SÉTÁLÓLAPOK

2. A osztály

Kincset rejtő Mecsekerdő

Csapat tagjai:

.....

.....

.....

.....

.....

Csapatvezető neve:

.....

MESEMÍVES KERESTETIK!!!!

Azon az őszi napon szokatlanul nagy nyugalom honolt a vár völgyében. Néha egy-egy madár éneke illetve a földre hulló levelek lágy nesze zavarta meg az álmos csendet. Lassan ébredezett az erdő, a fák között beszűrődő fénysugarak köszöntötték a reggelt. Ráérősen felocsúdott az erdő népe. Kényelmesen hozzáfogtak napi teendőikhez, amikor a mély csendességet megtörte Cserregi, a szarka fülsüketítő hangja. Végigcsörtetett a rengeteg fáinak között szélében-hosszában, fűnek-fának tudtára adva a hírt, miszerint eltűnt egy ember az erdőben.....maga a MESEMÍVES. Induljon hát mindenki a keresésére, ám legyetek óvatosak, mert különös lények garázdálkodnak az erdőben, akik közül egyesek segítenek nektek a keresésben, mások viszont hátráltatnak benneteket. Haladjatok végig az erdei úton, járjatok nyitott szemmel, mert a különböző feladatok megoldása, mindig közelebb visz a Mesemíves megtalálásához!

....hogyan ki ő? Megtudhatjátok, ha végig csináljátok a rátok váró feladatokat! Minden elvégzett feladatért kaptok egy-két betűt, amelyeket a végén összerakva kiderül, hogy kit keresünk.

Tudnivalók:

- Ha az erdőben haladva nyomot látsz, az azt jelenti, hogy a közelben feladatmegoldó hely várható!
- Kincseket is gyűjthettek az erdőben. A „kincses” lapokon a MESEMÍVES könyveinek címét láthatod, gyűjts minél többet belőlük! Írjátok le a sétálólap megfelelő helyére! A kincset tedd vissza a helyére!
- Ha feladatot találsz, helyezd vissza ugyanoda, ahonnan elvitted, hogy a másik csapat is megtalálja!

Csoportalakítás: mindenki keresse meg a névre szóló nyakba akasztható „falevelét”, az azonos alakú leveleket viselőik kerülnek egy csoportba!

1. állomás: Mocsárjárás   Idő: 5 perc

Szélpajtás az erdő hírvivője, aki a hívó szóra rögtön megjelenik, bármilyen messze csatangoljon is el. Hát mi most idehívjuk, hogy mutassa meg nektek az erdőbe vezető utat, de ahhoz, hogy be tudjatok oda menni, mindenkinek a csapatból át kell kelnie az erdőt szegélyező mocsáron. ....ám vigyázzatok Szélpajtás kissé pajkos, ha erősen fúj, lecsúszhat a lábatok a téglától!

Szalagtól-szalagig kell mennetek!

Ha mindannyian átértetek úgy, hogy nem estetek bele a mocsárba, akkor 5 pont jár érte. Ha valaki mellélép, az nem kap pontot.

Kapott pontok:.....

A feladat elvégzéséért 2 betűt kaptok Szélpajtástól!

CS₁   L₆

Hol találjátok a két betűt? (lap alján) Írjátok be a sétálólap megfelelő helyére! (Ne vidd el a betűket!)

2. állomás: Titkosírás   Idő: 5 perc

Mecsek rengetegének közepén, létezett egy pirinyó falucska, melyet valamikor manók népesítettek be. Idejük nagy részét azzal töltötték, hogy gyárukban mindenféle finomságot készítettek. A munkát a legöregebb, legbölcsebb manó irányította: **Borostyán apó**. Ő aztán szinte mindent tudott az erdőről széltében, hosszában. Nagy ritkán, ha valamire még az ő tudományából sem futotta, akkor elővette féltve őrzött Manó-könyvét, hátha ott megtalálja a választ.

Titkosírással írta le az erdő apró népe, hogy hová kell eljutnunk. Ám a titkosírás megfejtése, még a Manó-könyvben sem volt benne. Pedig fontos lenne tudnunk, hogy merre tartsunk az úton, mert így talán, hogy közelebb jutunk a MESEMÍVESHEZ!

Vegyetek le egy lapot a megtalált titkosírásból, majd fejtsétek meg, aztán vigyétek magatokkal, viszont a megfejtést írjátok rá a sétálólapra!

Titkosírás megfejtése:.....

Kapott pontok:.....

A feladat elvégzéséért Borostyán apó az alábbi betűket adja: **SZ₃**
V₈

Hol találjátok a betűket? Páfrány levélre rátűzve!

3. állomás: Állatfelismerés, nyomkeresés Idő: 10 perc

Az erdő alján a völgyben áll egy házikó, akinek lakója mondhatni sok kívánni valót hagy maga után. Az erdőlakók messze elkerülik a völgyet, mert átok ül rajta, a **Vögyibanya** átka. Látjátok?! Az ő ármánykodásának nyomait láthatjátok itt is. Szanaszét minden.....!

Az erdő állatainak képeit, jellemzőiket, lábnyomukat találhatjátok meg itt. Ezeket össze kellene válogatni, mi melyik állathoz tartozik. Ragasztót is találtok, a sétálólapon szereplő táblázat megfelelő helyére **ragasszátok be** a képeket!

A ragasztást a csoportvezetők végezze!

4 borítékot láttok itt, egyet vegyetek el, a többi maradjon a helyén!

Ha kész a feladat a kövek alatt vannak a feladatmegoldásért kapott betűk!

Nézzétek meg, írjátok le, majd tegyétek vissza rá a köveket!

Kapott betűk: **Á**₂   **E**₇

Kapott pontok:.....

Állat képe	Jellemzői	Lábnyoma	Neve

4. állomás: Növények „gyűjtése” Idő: 5 perc

Az erdei forrás jótünderére **Harmatcsepp**, „aki a tavaszi olvadással kelt életre, majd mikor a hideg szelekkel megérkeztek a csontig ható fagyok, ugyanoda költözött vissza, és a forrás jégpáncélja alatt várta a rügyfakadást.”

Melyik forrásban lakik Harmatcsepp? Írjátok le!

.....

Érdekesség: Hajdanán két gyermek fürdött itt Gergely és Éva, ám egy gonosz török elrabolta őket. Könyvet is írt róluk híres írónk: Gárdonyi Géza. A könyvének címe: Egri csillagok

Harmatcsepp kiválóan ismerte a Mecsek növényeit, tündértudományával segítette az erdei manók munkáját. Hihetetlen nagy tudását szeretné nektek is átadni, néhány növényt „elrejtett” itt a forrás környékén.

Keressétek meg őket és diktáljátok be a csoportvezetőnek, aki leírja a sétálólapra! A képet, hagyd ott ahol találtad! A csoport többi tagja is nézze meg a növényeket!

Növények:

:.....

:.....

Felülről lefelé olvasva jön ki a kulcs kódja. KERESD A KULCSOT!

Nézd meg, hogy a rajta szereplő kódot kaptátok-e megoldásul. Ha igen a kulcsot hagyjátok a helyén, keressétek meg és **nyissátok ki a ládát!** A ládában rejtőző kincsek közül válasszatok egyet, és vigyétek magatokkal!

Ha nem a helyes kódot kaptátok, akkor sajnos nem nyithatjátok ki a ládát!

Helyes kód esetén kapott betűk (amelyek szintén a ládában vannak):

Á₄ E₉. (Ha nem sikerült kitalálni a kódot, akkor nem kapják meg a betűket.)

Kapott pontok:.....

6. állomás: Kőmorzsoló-Fanyűvő-Vasgyúró   Idő: 5 perc

Kőmorzsoló, Fanyűvő, Vasgyúró óriások voltak, többnyire békés természetűek, ám ha valaki feldühítette őket, akkor jobb volt, ha inkább senki és semmi nem került útjukba. Vasgyúró olyan erővel volt megáldva, hogy pusztá kézzel bányászta a Zengő-hegy érceit, Fanyűvő, tövestől tépte ki a fákat, Kőmorzsoló kezével követ fejtett és morzsolat könnyedén.

Ne dühítsük fel őket, helytelen viselkedésünkkel!

- Az erdőn áthaladva olyan dolgokat is láthattatok, amelyek nem valók oda. Soroljátok fel annyit, amennyit láttatok útközben!

.....
.....

- Hogy illik viselkedni az erdőben? Írjátok le néhány dolgot!

.....
.....
Kapott betű: **T₁₁**

Keresd meg őket!

Kapott pontok:.....

7. állomás: Hol a helyem? Idő: 5 perc

Az erdőben **Ércnyelő**, a háromfejű sárkány garázdálkodik. „Ahogy a kovácstűz hevíti a vasat, a sárkány úgy emészti fel az érceket. Három szájából semmihez sem hasonlítható hang buggyan ki. Leginkább óriás, őrült kakasok kukorékolásához hasonlít. E rettenetes fenevadnak a pusztítás az egyetlen tudománya.”

Az erdő állatai olyannyira megijedtek Ércnyelő közeledtétől, hogy hirtelen félelmükben azt is elfelejtették hol laknak. Az erdő melyik emeletén.

Szegények a fa tövében kuporognak reszketve. Segítsünk nekik, hogy biztonságot adó otthonukba tudjanak menekülni!

Diktáljátok be a csoportvezetőknek, ki hol lakik?

Állat neve	Erdő szintje
Sün	
Őzike	
Szarvas	
Bagoly	
Borz	

Kapott betű (a plüssállatok alatt van): **E₁₂**

Kapott pontok:.....

Ki a MESEMÍVES?

.....

- 1. 2. 3. 4. 5.**

.....

- 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.**

Talált kincsek (művei):

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kapott pontok:.....

A Mesemíves Császár Levente, Kelet-Mecsekben élő és alkotó meseíró. 25 műve jelent már meg. A nektek feladatot adó alakok: Időmester, Harmatcsepp, Borostyán apó, Szélpajtás, Vőgyibanya...stb. az ő meséiben előforduló mesehősök.

Fejtsétek meg a titkosírást!

Λ	V	⊠	∩	U	♡	ζ	λ	=	⊙	⊖		C	∩	∩	∩
A	Á	B	C	CS	D	E	É	F	G	GY	H	I	Í	J	K
L	J	⊠	△	▽	O	∅	∩	∩	~	≈	+	+	-	□	
L	LY	M	N	NY	O	Ó	P	R	S	SZ	T	TY	U	Ú	
⊠	⊠	∅	∅	U	λ	λ									
Ü	Û	Ö	Ő	V	Z	ZS									

A hely, amely felé tartunk:

⊠ V ∩ λ U V ∩

Megfejtés: _____

Fejtsétek meg a titkosírást!

Λ V Θ Π U ♥ ζ > = ⊙ ⊙ || C ∩ r †
 A Á B C CS D E É F G GY H I Í J K
 L J ◊ ◁ ▷ O O † ‡ ~ ≈ † ‡ ◻
 L LY M N NY O Ó P R S SZ T TY U Ú
 ◻ ◻ Ó ◻ U > >>
 Ü Ú Ö Ö V Z ZS

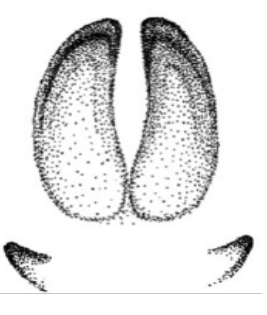

A hely, amely felé tartunk:

◊ V † > U V †

Megfejtés: _____

Állatok képei, jellemzőik, lábnyomaik

Állat képe	Jellemzői	Lábnyoma	Neve (beírni)
	<p>Növényevő. Nyáron szőrzete vörösesbarna, t é l e n szürkésbarna. Bikák fején agancs. Családja: bika, tehén, borjú.</p>		

	<p>Növényevő. Családja: bak, suta, gida. Bak agancsot visel, amelyet ősszel vet le, tavasszal újat növeszt.</p>		
	<p>Mindenevő. Éjszaka jár tápláléka után. Szemfogát a garna k hívjuk. Kondában él. Családja: kan, koca, malac.</p>		
	<p>Mindenevő. Bundája szürke, fején fehér-fekete csíkok. Földalatti üregekben él. Éjszakai életmódot folytat.</p>		
	<p>Színe vörös, torka fehér, mancsa, füle fekete. Ragadozó. kotorékban él.</p>		

Kelet-Mecsek növényei, gombái

szúrós csodabogyó

illatos hunyor

orvosi tüdőfű

tölgy

bükk

bánáti bazsarózsa

keleti zergevirág

májvirág

erdei csiperke

légyölő galóca

Matematika-kódfejtés

Mennyit érnek a különböző figurák? Ha megoldjátok a feladatot, megkapjátok a KULCS kódját! Felülről lefelé olvasva kapjátok meg a kódot!

$$\text{acorn} + \text{tree} + \text{squirrel} = 18$$

$$\text{acorn} + \text{acorn} = 12$$

$$\text{acorn} = \square$$

$$\text{tree} = \square$$

$$\text{acorn} + \text{tree} = 10 \qquad \text{squirrel} = \square$$

Mennyit érnek a különböző figurák? Ha megoldjátok a feladatot, megkapjátok a KULCS kódját! Felülről lefelé olvasva kapjátok meg a kódot!

	+		+		=18		=	<input type="text"/>
			+		=12		=	<input type="text"/>
			+		= 10		=	<input type="text"/>

A következő feladatot a csoportvezetőknek diktáljátok be, ők írják a SÉTÁLÓLAPRA!

- Az erdőn áthaladva olyan dolgokat is láthattatok, amelyek nem valók oda. Soroljátok fel annyit, amennyit láttatok útközben!
- Hogy illik viselkedni az erdőben? Írjátok le néhány dolgot!

Kincsek (Császár Levente műveinek a címe)

	Madárház
	Aprónépek országa
	Maré-vár
	Korró
	Erdék és Tündők
	Mézes -tanya
	A bölcs remete

	A gombák fejedelme
	Tündérút
	Sárkányok Óriások Törpék
	A sárkány hét foga
	Meseföld
	Naphegy lovag
	Koboldok kincse

CS₁	Á₂
SZ₃	Á₄
R₅	L₆
E₇	V₈
E₉	N₁₀

T₁₁

E₁₂

Fotók

